

Osobnosti a vynálezy (nebo události) - řešení

- 1.1 Anglický chemik John Dalton (1766 - 1844) mohl použít hromosvod vynalezený v roce 1752.
- 1.2 Německý fyzik Julius Plücker (1801 - 1868) nemohl používat zubní pastu v tubě, která byla objevena v roce 1896.
- 1.3 Švýcarský fyzik Johann Balmer (1825 - 1898) mohl navštívit Eiffelovu věž v Paříži postavenou v roce 1889.
- 1.4 Anglický fyzik John William Strutt (lord Rayleigh) (1842 - 1919) mohl slyšet o planetě Uran, protože byla objevena v roce 1781.
- 1.5 Německý fyzik Wilhelm Conrad Rentgen (1845 - 1923) nemohl užívat penicilin, protože ten byl objeven až v roce 1928.
- 1.6 Francouzský fyzik Henri Becquerel (1852 - 1908) mohl používat telefon vynalezený v roce 1876.
- 1.7 Švédský fyzik Johannes Rydberg (1854 - 1919) mohl vlastnit psa očkovaného proti vzteklině; vakcína byla objevena v roce 1885.
- 1.8 Anglický fyzik Joseph John Thomson (1856 - 1940) mohl sledovat vysílání televize, která byla vynalezena v roce 1923.
- 1.9 Německý fyzik Max Planck (1858 - 1947) mohl používat zápalky používané od roku 1827.
- 1.10 Francouzský vědec Pierre Curie (1859 - 1906) nemohl pít mléko z krabice na mléko; ty byly vynalezeny až v roce 1915.
- 1.11 Německý fyzik Wilhelm Carl Wien (1864 - 1928) nemohl použít fotokopírku, která byla vynalezena až v roce 1938.
- 1.12 Polská vědkyně Marie Curie-Sklodowska (1867 - 1934) mohla používat ve své laboratoři lepicí pásku objevenou v roce 1923.
- 1.13 Americký fyzik Robert Andrews Millikan (1868 - 1953) mohl používat pytle na odpadky; byly vynalezeny v roce 1950.
- 1.14 Skotský fyzik Charles Thomson Wilson (1869 - 1959) nemohl používat laser; byl sestrojen až v roce 1960.
- 1.15 Anglický fyzik Ernest Rutherford (1871 - 1937) nemohl sledovat vysílání barevné televize - ta byla vynalezena až v roce 1938.
- 1.16 Anglický fyzik James Jeans (1877 - 1946) mohl nosit džíny, nosily se už od roku 1873.
- 1.17 Německá fyzička Lise Meitnerová (1878 - 1968) mohla nosit minisukně používané od roku 1962.
- 1.18 Německý fyzik Otto Hahn (1879 - 1968) nemohl experimentovat s CCD, které bylo vynalezeno v roce 1969.
- 1.19 Německý fyzik Albert Einstein (1879 - 1955) mohl listy s teorií relativity (jak speciální z roku 1905, tak obecnou z roku 1915) sepnout kancelářskou sponkou vynalezenou v roce 1899.
- 1.20 Americký fyzik Clinton Joseph Davisson (1881 - 1958) mohl již od roku 1874 používat ostnatý drát.
- 1.21 Německý fyzik Hans Geiger (1882 - 1945) nemohl používat kuličkové pero, protože bylo vynalezeno až v roce 1953.
- 1.22 Německý fyzik James Franck (1882 - 1964) mohl používat psací stroj vynalezený v roce 1873.
- 1.23 Německý fyzik Max Born (1882 - 1970) mohl vědět o prvním přistání člověka na Měsíci, které se stalo v roce 1969.
- 1.24 Dánský fyzik Niels Henrik Bohr (1885 - 1962) mohl vědět o prvním letu člověka do vesmíru, který se uskutečnil v roce 1961.
- 1.25 Rakouský fyzik Erwin Schrödinger (1887 - 1961) mohl vidět start družice Sputnik 1 v roce 1957.

- 1.26** Německý fyzik Gustav Ludwig Hertz (1887 - 1975) mohl znát čipovou kartu používanou od roku 1974.
- 1.27** Anglický fyzik James Chadwick (1891 - 1974) nemohl znát kompaktní disk z roku 1979.
- 1.28** Americký fyzik Arthur Holly Compton (1892 - 1962) nemohl používat počítačovou myš; ta byla vynalezena až v roce 1968.
- 1.29** Francouzský fyzik Louis de Broglie (1892 - 1987) mohl vidět v chodu elektronový mikroskop, který byl sestaven v roce 1931.
- 1.30** Indický fyzik Satyendra Nath Bose (1894 - 1974) mohl jezdit na snowboardu, který byl vyroben v roce 1965.
- 1.31** Americký fyzik Lester Halbert Germer (1896 - 1971) nemohl používat PET láhev, která byla vyrobena v roce 1973.
- 1.32** Francouzská vědkyně Iréne Joliot-Curie (1897 - 1956) mohla sledovat položení základního kamene CERNu v roce 1955.
- 1.33** Francouzský vědec Frédéric Joliot-Curie (1900 - 1958) mohl používat LED, která byla zkonstruována v roce 1951.
- 1.34** Švýcarský fyzik Wolfgang Pauli (1900 - 1958) mohl znát punčocháče „silonky“, které byly představeny v roce 1939.
- 1.35** Americký fyzik Ernest Lawrence (1901 - 1958) mohl používat tranzistor, který byl vyrobený v roce 1948.
- 1.36** Italský fyzik Enrico Fermi (1901 - 1954) nemohl znát antikoncepční tabletky, protože byly objeveny až v roce 1956.
- 1.37** Německý fyzik Werner Heisenberg (1901 - 1976) mohl vidět český Večerníček, který se vysílá od roku 1965.
- 1.38** Německý chemik Fritz Strassmann (1902 - 1980) nemohl vidět komedii *S tebou mě baví svět*, kterou natočila Marie Poledňáková v roce 1982.
- 1.39** Americký fyzik Paul Adrien Dirac (1902 - 1984) mohl vidět zařízení pro studium jaderné fúze JET v Culhamu u Londýna, které bylo uvedené do provozu v roce 1983.
- 1.40** Americký fyzik Julius Robert Oppenheimer (1904 - 1967) nemohl používat mobilní telefon; ten byl vyroben až v roce 1973.
- 1.41** Americký fyzik Carl David Anderson (1905 - 1991) nemohl poslouchat hudbu ve formátu MP3 - tento formát byl použit poprvé v roce 1995.
- 1.42** Americký fyzik Richard Phillips Feynman (1918 - 1988) nemohl vidět zkázu raketoplánu *Columbia*, která nastala v roce 2003.
- 1.43** Britský fyzik John David Lawson (1923 - 2008) se dožil havárie jaderné elektrárny Černobyl v roce 1986.
- 1.44** Britský fyzik Peter Ware Higgs (*1929) se objevu „své“ částice dočkal; Higgsův boson byl objeven v roce 2012.